

ULOGA MEDICINSKE SESTRE PRI ZBRINJAVANJU PACIJENTA SA ANAFILAKSIJOM

BARIŠIĆ J.¹

¹ SB za plućne bolesti, ZAGREB, Croatia
Alergologija i imunologija

Objective:

Anafilaksija je teška i potencijalno životno ugrožavajuća alergijska reakcija koja se očituje akutnim nastupom kožnih, respiratornih, kardiovaskularnih ili gastrointestinalnih simptoma nakon izlaganja uzročnom alergenu sa zahvaćanjem dva ili više organska sustava. Najčešći okidači reakcije su hrana, lijekovi (antibiotici i NSAR) i otrovi insekata (u RH ubod pčele, ose ili stršljena). Anafilaksija također može nastupiti i kod ljudi koji nisu prethodno imali teške alergijske reakcije. Pravovremeno prepoznavanje simptoma i hitna medicinska intervencija od životne su važnosti za pacijenta. Medicinske sestre igraju ključnu ulogu u pružanju brze i učinkovite skrbi pacijentima što zahtijeva potrebna znanja i vještine. Pažljivim praćenjem i ranim prepoznavanjem ozbiljnosti situacije, mogu pokrenuti hitne mjere zbrinjavanja: primjenu intramuskularne injekcije adrenalina, postavljanje pacijenta u odgovarajući položaj, postavljanje venskog puta, primjenu kisika i ordinirane terapije, praćenje vitalnih parametara u svrhu procjene učinkovitosti primijenjenih mjera liječenja i potrebe za dodatnim intervencijama. U slučaju postojanja mogućnosti kasnijeg uzročnog zbrinjavanja anafilaksije u vidu specifične imunoterapije, medicinska sestra važan je dio tima pri aplikaciji terapije, praćenju pacijenata i eventualnom zbrinjavanju alergijskih reakcija. Važna komponenta djelovanja medicinske sestre je i zbrinjavanje anafilaksije u zajednici uz pravilnu edukaciju pacijenata i obitelji o izbjegavanju okidača alergijske reakcije, prepoznavanju simptoma te pravilnom korištenju adrenalinskog

autoinjektora kojeg pacijenti uvijek moraju imati uz sebe. Djelovati se može kroz organizaciju radionica, predavanja i izradu informativnih materijala te individualiziranog plana djelovanja u slučaju anafilaksije za pojedinog pacijenta. Integracijom navedenih znanja, vještina i aktivnosti smanjuje se rizik pojave anafilaksije te poboljšava kvaliteta života pacijenata i njihovih obitelji.

Ključne riječi: alergijska reakcija, anafilaksija, imunoterapija, kvaliteta života